

Brussel, 2.6.2014
COM(2014) 335 final

ANNEX 1

BIJLAGE

bij de

MEDEDELING

**VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET
EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE
REGIO'S**

**EEN WAARDIG LEVEN VOOR IEDEREEN: VAN WENSBEELD NAAR
COLLECTIEVE MAATREGELEN**

Prioriteiten	Potentiële "target topics" (met voorbeelden van elementen die aan bod komen)					
Armoede uitbannen	<p>Extreme armoede uitbannen</p> <p><i>Bijvoorbeeld multidimensionale en extreme inkomensarmoede</i></p>	<p>Het aantal mensen dat kwetsbaar is voor extreme armoede en leeft van minder dan 2 dollar per dag, verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld "dreigt het slachtoffer van armoede te worden"-grenzen en hogere armoedegrenzen</i></p>	<p>Het aantal mensen dat onder de nationale armoedegrens leeft (inclusief personen die tot een kwetsbare groep behoren), verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld absolute en relatieve armoedegrenzen overeenkomstig nationale definities van armoede</i></p>	<p>De kosten voor het overmaken van geld verlagen en de kosten van migratie (met inbegrip van de wervingskosten) terugdringen</p> <p><i>Bijvoorbeeld transactiekosten, wervingskosten en financiële inclusie van migranten en hun gezinnen</i></p>	<p>Verzekerde rechten op grondbezit, eigendom en andere activa waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld landbezit, infrastructuur, financiële inclusie en seizoensgebonden karakter van inkomsten</i></p>	<p>De rampenparaatheid verbeteren en het aantal doden en de economisch verliezen bij rampen verlagen</p> <p><i>Bijvoorbeeld risicobeoordeling en risicobeheer bij rampen; systemen voor vroegtijdige waarschuwing; financiële mechanismen en herstelkader; en koppeling van hulp, herstelwerkzaamheden en ontwikkeling</i></p>
Ongelijkheid	<p>Waarborgen dat de lagere inkomensgroepen in gelijke mate van de groei van het nationale inkomen profiteren dan de hogere inkomensgroepen</p> <p><i>Bijvoorbeeld een vergelijking van bevolkingsgroepen per inkomenskwintiel en relatieve armoede</i></p>	<p>Een einde maken aan discriminatie en ongelijkheid in de openbare dienstverlening en de economie</p> <p><i>Bijvoorbeeld discriminatie op grond van geslacht, ras, seksuele geaardheid, een handicap, nationale afkomst enzovoort</i></p>	<p>Gemarginaliseerde groepen (onder meer etnische minderheden, migranten en vluchtelingen) voor zichzelf leren opkomen en in de samenleving integreren</p> <p><i>Bijvoorbeeld de mate waarin migranten en vluchtelingen toegang hebben tot openbare diensten, gezondheidszorg, onderwijs enzovoort (vergeleken met eigen</i></p>			

			<i>onderdanen) en indicatoren m.b.t. de integratie van migranten en vluchtelingen</i>			
Voedselzekerheid en voeding, duurzame landbouw	<p>Het hele jaar door toegang tot veilige, voldoende, betaalbare en voedzame levensmiddelen waarborgen om de honger uit te bannen</p> <p><i>Bijvoorbeeld stedelijke en plattelandsgebieden, kansarme sociale groepen en een duurzame voedseltoevoer bij onvoorziene omstandigheden</i></p>	<p>Een einde maken aan ondervoeding, groeiachterstanden bij kinderen en emaciatie</p> <p><i>Bijvoorbeeld groeiachterstanden bij kinderen, emaciatie en obesitas</i></p>	<p>De productiviteit van landbouw, visserij en aquacultuur duurzaam verhogen</p> <p><i>Bijvoorbeeld productiviteit, irrigatie, technologieën, kleine boeren, concurrentievermogen, prijsvolatiliteit, vrouwen, duurzame landbouw, bodem, water, verontreiniging, biodiversiteit, vermogen om op onvoorziene omstandigheden te reageren (bijvoorbeeld bij klimaatverandering), ontbossing, traditionele methoden</i></p>	<p>Het verlies en de verspilling van levensmiddelen verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld verliezen na de oogst en bij de verwerking, vervoer, opslag, distributie en kleinhandel, verspilling door de consument</i></p>		
Gezondheid	<p>Kindersterfte en moedersterfte verlagen en universele seksuele en reproductieve gezondheid en rechten waarborgen</p>	<p>De last van overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten verlagen</p>	<p>Een doeltreffende, billijke, algemeen toegankelijke en hoogwaardige gezondheidszorg waarborgen voor iedereen (ook voor kwetsbare personen, zoals personen met een handicap en ouderen)</p>	<p>Waarborgen dat niemand extreem arm wordt of blijft als gevolg van de uitgaven voor gezondheidszorg</p>		

	<i>Bijvoorbeeld kinder- en moedersterfte, vruchtbaarheid van adolescenten en toegang tot gezinsplanning</i>	<i>Bijvoorbeeld de belangrijkste overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten</i>	<i>Bijvoorbeeld gezondheidsbevordering, preventieve diensten, behandeling en rehabilitatie, beschikbaarheid en kwaliteit van werknemers in de gezondheidszorg</i>	<i>Bijvoorbeeld verarming als gevolg van contante betalingen</i>		
Onderwijs	<p>De toegang tot en de voltooiing van een volledige cyclus van hoogwaardig basisonderwijs (inclusief lager middelbaar onderwijs) waarborgen voor zowel voor jongens als meisjes</p> <p><i>Bijvoorbeeld voor- en vroegschoolse educatie, voltooiing van basis- en lager middelbaar onderwijs, overgang van basis- naar lager middelbaar onderwijs</i></p>	<p>Ruime, overdraagbare, technische basisvaardigheden voor iedereen waarborgen zodat iedereen ten volle een rol in de samenleving kan spelen</p> <p><i>Bijvoorbeeld leerresultaten, beschikbaarheid en kwalificatie van leerkrachten, overgang van onderwijs naar werk, onderwijs- en opleidingsmogelijkheden voor volwassenen</i></p>	<p>Het analfabetisme onder volwassen verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld alfabetisme bij volwassenen en jongeren, genderkloven</i></p>	<p>Ongelijkheden op het vlak van onderwijs uit de weg ruimen, met specifieke maatregelen ten behoeve van kansarme personen en groepen die gevaar lopen te worden gediscrimineerd (bijvoorbeeld personen met een handicap, etnische minderheden, migranten en vluchtelingen)</p> <p><i>Bijvoorbeeld uitsplitsing van inschrijvingen en leerresultaten naar geslacht, platteland/stad, vermogenskwintiel, geografische locatie en andere specifieke kwetsbare groepen overeenkomstig de nationale context, kosten van onderwijs</i></p>	<p>De banden tussen onderwijs, onderzoek en innovatie versterken en de creatie en uitwisseling van kennis bevorderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld samenwerking tussen bedrijfsleven en academische wereld, innovatieve curricula en opleidingen in verband met groene, digitale en duurzame economieën en samenlevingen</i></p>	
Gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen	<p>Alle vormen van geweld jegens vrouwen en meisjes voorkomen en uitbannen</p>	<p>Een einde maken aan alle vormen van discriminatie van vrouwen en meisjes</p>	<p>De representatie, de participatie en de leidinggevende positie van vrouwen bij de besluitvorming op alle niveaus en op alle gebieden versterken</p>	<p>De universele en gelijke toegang van vrouwen en meisjes tot essentiële diensten waarborgen</p>	<p>De loonkloof tussen mannen en vrouwen in de openbare en de particuliere sector verkleinen en uiteindelijk volledig dicht</p>	

	<i>Bijvoorbeeld seksueel geweld, kinderhuwelijken, genitale verminking bij vrouwen en feminicide, toegang tot de rechtsspraak</i>	<i>Bijvoorbeeld toegang tot economische mogelijkheden, productieve activa en inkomsten, wetgeving en rechten, verdeling van verantwoordelijkheden tussen vrouwen en mannen</i>	<i>Bijvoorbeeld politieke representatie, vrouwen in managementposities en in belangrijke beroeps categorieën (bijvoorbeeld justitie, politie en academische wereld)</i>	<i>Bijvoorbeeld toegang tot gezondheidszorg en gezinsplanning, onderwijs, energie, water, sanitaire voorzieningen en andere diensten (bijvoorbeeld ICT en daarmee samenhangende opleidingen)</i>	<i>Bijvoorbeeld loonniveau van vrouwen vergeleken met mannen, arbeidsmarktparticipatie</i>	
Water en sanitaire voorzieningen	Een universele toegang tot veilig drinkwater waarborgen <i>Bijvoorbeeld stedelijke en plattelanddimensies, kansarme groepen, openbare faciliteiten (bijvoorbeeld ziekenhuizen, scholen en vluchtelingenkampen) en kwaliteitsparameters</i>	Een universele toegang tot sanitaire voorzieningen en hygiëne waarborgen <i>Bijvoorbeeld toegang tot sanitaire voorzieningen en uitbanning van defecatie in het openbaar</i>	Het geïntegreerd waterbeheer verbeteren <i>Bijvoorbeeld beheersplannen voor rivierbekkens, plannen bij overstromingen en droogten, verliezen als gevolg van rampen, opslagcapaciteit en participatieve besluitvorming</i>	Het efficiënt gebruik van water in alle sectoren verbeteren <i>Bijvoorbeeld rivierbekkens die lijden onder waterschaarste, duurzaam gebruik van water, waterproductiviteit in belangrijke sectoren (landbouw, energie, industrie, huishoudens) en kostendekking</i>	De waterkwaliteit verbeteren en de vervuiling verminderen <i>Bijvoorbeeld waterstatus, belangrijke sectoren op het gebied van waterverontreiniging, verontreiniging door chemische stoffen en nutriënten, afvalwater</i>	
Duurzame energie	Een universele toegang tot moderne energiediensten waarborgen <i>Bijvoorbeeld moderne energiediensten en infrastructuur die op onvoorziene omstandigheden berekend is</i>	De energie-efficiëntie wereldwijd verbeteren <i>Bijvoorbeeld investeringen in energie-efficiëntie per sector, nieuwe technologie, institutionele en beleidskaders, renovatie van gebouwen, efficiënte verwarmings- en koelsystemen, energie-</i>	Het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de totale energiemix verhogen <i>Bijvoorbeeld aandeel hernieuwbare energiebronnen, investeringen per sector, nieuwe technologie, stimuleringsmaatregelen, institutionele en beleidskaders</i>	Milieuvriendelijke subsidies voor fossiele brandstoffen geleidelijk afschaffen <i>Bijvoorbeeld subsidieniveaus, sectoren en regio's, toegang, prijs, strategieën om de subsidies geleidelijk af te bouwen</i>		

		<i>efficiënte producten</i>				
Volledige en productieve werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen	<p>Meer waardige banen en meer duurzame bestaansmiddelen, onder meer voor jongeren, ouderen, vrouwen en groepen die het slachtoffer dreigen te worden van discriminatie</p> <p><i>Bijvoorbeeld informele werkgelegenheid, jongeren en meisjes/vrouwen buiten het onderwijs, productieve werkgelegenheid of opleidingen.</i></p>	<p>Het aandeel van productieve en waardige werkgelegenheid binnen de totale werkgelegenheid vergroten overeenkomstig de pijlers van de agenda voor waardig werk</p> <p><i>Bijvoorbeeld arbeid in loondienst, informele werkgelegenheid, kindarbeid, dwangarbeid en cruciale arbeidsnormen</i></p>	<p>De sociale bescherming uitbreiden en geleidelijk hogere normen op het gebied van de sociale zekerheid toepassen</p> <p><i>Bijvoorbeeld steun voor werklozen, gezinnen met kinderen, armen, sociale zekerheid en pensioenen, instrumenten voor het risicobeheer bij rampen</i></p>	<p>De rechten van migrerende werknemers en ontheemden beschermen in overeenstemming met de normen van de IAO</p> <p><i>Bijvoorbeeld gelijke behandeling en toegang tot waardig werk voor migrerende werknemers en het percentage migranten in formele werkgelegenheid vergeleken met de totale werkgelegenheid</i></p>		
Inclusieve en duurzame groei	<p>Een structurele hervorming van de economie bevorderen en een gunstig klimaat voor innovatie, ondernemerschap, bedrijven en handel promoten</p> <p><i>Bijvoorbeeld hervorming van de regelgeving, fiscale hervorming, gebruik van economische, sociale en ecologische nationale rekeningen, bevordering van ontwikkelingsstrategieën die met weinig emissies gepaard gaan, gestegen</i></p>	<p>De toegang tot markten, financiële middelen, informatie- en communicatietechnologie en netwerken waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld toegang tot financiële diensten, fysieke infrastructuur, elektronische communicatiemiddelen en internet dankzij de ontwikkeling van faire en transparante regelgeving, toegang tot duurzame investeringen waarbij</i></p>	<p>Overheidsinvesteringen in duurzame infrastructuur bevorderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld voor investeringen in aanmerking komende sectoren (vervoer, energie, irrigatie enzovoort), omvang en kwaliteit van investeringen, publiek-private partnerschappen, behoeften, rampenparaatheid</i></p>	<p>Een veilige en ordelijke migratie vergemakkelijken door nauwere internationale samenwerking</p> <p><i>Bijvoorbeeld arbeidsmobiliteitsovereenkomsten en overeenkomsten inzake de meeneembaarheid van pensioenen en andere sociale uitkeringen sluiten en uitvoeren, voortgangsindicatoren met betrekking tot de erkenning van vaardigheden en kwalificaties</i></p>	<p>Een rechten- en contingentvrije markttoegang waarborgen voor producten uit de minst ontwikkelde landen</p> <p><i>Bijvoorbeeld rechten en contingenten per sector, invoerlanden en landen van oorsprong</i></p>	

	<i>productiviteit van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in de formele en informele sector, toegang tot banen buiten het platteland en verbeterde plaatselijke waardeketens</i>	<i>mogelijke risico's bekend zijn, investeringen in wetenschap, technologie en innovatie</i>				
Duurzame steden en menselijke nederzettingen	<p>De toegang tot veilig en duurzaam vervoer (inclusief betaalbaar openbaar vervoer) verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld vervoer, lawaai, verkeersveiligheid en toegankelijkheid voor iedereen</i></p>	<p>Het aantal krottenwijken verminderen door voor veilige, betaalbare en degelijke huisvesting te zorgen en verzekerd landgebruik te waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld duurzame huisvesting, verzekerd landgebruik</i></p>	<p>Een duurzame en toegankelijke ruimtelijke planning in steden en op het platteland waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld duurzame stedebouwkundige plannen, geïntegreerd risicobeheer bij rampen, rampenparaatheid en klimaataanpassing, stedelijke groenzones en onderlinge verbanden tussen stad en platteland, toegankelijke steden</i></p>	<p>De luchtkwaliteit verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld fijne deeltjes en ozon, luchtverontreiniging (binnens- en buitenshuis)</i></p>		
Duurzame consumptie en productie	<p>De hoeveelheid afval verminderen en het afval hergebruiken en recyclen</p> <p><i>Bijvoorbeeld preventie, toegang tot afvalophaling, recycling en verminderd</i></p>	<p>De productiviteit van hulpbronnen verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld relatie tussen bbp en grondstoffenverbruik,</i></p>	<p>De milieueffecten van consumptie verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld milieuoetadruk, economische</i></p>	<p>Het goede beheer van chemische stoffen gedurende de volledige levenscyclus waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld levenscyclusbenaderingen van producten, registratie en goedkeuring van chemische</i></p>	<p>De menselijke blootstelling aan gevaarlijke chemische stoffen en de lozing van die stoffen in het milieu verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld hoeveelheid contaminanten in mensen/levensmiddelen</i></p>	<p>De prestaties van bedrijven, producten en diensten op het gebied van duurzaamheid verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld rapportage van bedrijven over duurzaamheid,</i></p>

	<i>storten van afval</i>	<i>verminderde CO₂-intensiteit, milieuvriendelijke technieken</i>	<i>instrumenten, blootstelling aan toxische stoffen, zwerfafval</i>	<i>stoffen, gevaarlijk afval, regelgeving en beheersfaciliteiten</i>	<i>en het milieu, vermindering van het aantal toxische sites</i>	<i>duurzame overheidsopdrachten, gecertificeerde etikettering, investeringen in groene sectoren</i>
Oceanen en zeeën	<p>De gezondheid van de oceanen beschermen en herstellen en de mariene biodiversiteit handhaven door de effecten van menselijke activiteiten te verzachten</p> <p><i>Bijvoorbeeld op ecosystemen gebaseerde benadering van beheersactiviteiten, degradatie van habitats, bedreigde soorten, beschermde en duurzaam beheerde gebieden binnen en buiten nationale jurisdicties waarborgen</i></p>	<p>Een duurzame visserij waarborgen (gezonde visbestanden)</p> <p><i>Bijvoorbeeld visbestanden herstellen tot niveaus die een maximaal duurzaam rendement waarborgen, overcapaciteit van de vloot, illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij, bijvangst en gebruik van op ecosystemen gebaseerde benaderingen</i></p>	<p>Lokaal, regionaal en wereldwijd de toegang van kleine voor hun levensonderhoud van de visserij afhankelijke vissers tot visgronden waarborgen</p> <p><i>Bijvoorbeeld kleinschalige en artisanale visserij, vrouwen in de visserij, inheemse volkeren en hun gemeenschappen</i></p>	<p>De verontreiniging van de zee tegengaan en de hoeveelheid (onder meer van het vasteland afkomstig) zwerfafval verminderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld van het vasteland en de zeeën afkomstig afval, zwerfafval op zee.</i></p>		
Biodiversiteit en bossen	<p>Ecosystemen die essentiële diensten verlenen, beschermen en herstellen</p> <p><i>Bijvoorbeeld beschermde natuurgebieden, natuurherstel, cruciale soorten en ecosysteemdiensten</i></p>	<p>Het uitsterven van bedreigde soorten voorkomen en het natuurbehoud verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld focus op belangrijke bedreigde soorten, natuurbehoud, stroperij en illegale handel.</i></p>	<p>Het verlies, de aantasting en de versnippering van alle natuurlijke habitats bestrijden</p> <p><i>Bijvoorbeeld beschermde gebieden en versnippering van natuurlijke habitats</i></p>	<p>De ontbossing en de aantasting van bossen bestrijden op basis van duurzaam bosbeheer</p> <p><i>Bijvoorbeeld aantasting van bossen, wijziging van de bebossing, illegale houtkap, beschermde gebieden en duurzaam bosbeheer</i></p>	<p>De illegale handel in wilde dieren en hout bestrijden</p> <p><i>Bijvoorbeeld vermindering van de vraag, handhavingscapaciteit, uitvoering, georganiseerde misdaad</i></p>	

<p>Landdegradatie (met inbegrip van woestijnvorming en droogte)</p>	<p>De verdere landdegradatie in de wereld een halt toeroepen</p> <p><i>Bijvoorbeeld preventie van landdegradatie en herstel van gedegradeerd of verontreinigd land</i></p>	<p>De bodem beschermen</p> <p><i>Bijvoorbeeld bodemkwaliteit, bodemerosie, bescherming van organisch materiaal in de bodem en van vruchtbaar land</i></p>	<p>Droogte voorkomen en de negatieve gevolgen ervan beperken</p> <p><i>Bijvoorbeeld plannen om rivierbekkens te beschermen en de gevolgen van droogten te bestrijden, maatregelen ter verbetering van de waterefficiëntie</i></p>			
<p>Mensenrechten, de rechtsstaat, goed bestuur en efficiënte instellingen</p>	<p>Een vrije en universele inschrijving in de registers van de burgerlijke stand waarborgen en cruciale statistische systemen verbeteren</p> <p><i>Bijvoorbeeld geboorteregistratie en wettelijke identiteit</i></p>	<p>Vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging waarborgen en het recht op sociale dialoog, vreedzaam protest en een zinvolle participatie van de bevolking garanderen</p> <p><i>Bijvoorbeeld deelname aan de politiek en de besluitvorming, vrijheid van meningsuiting en van vereniging, toegang tot overheidsinstanties en – diensten, sociale dialoog</i></p>	<p>Transparantie en het recht op toegang tot informatie en overheidsgegevens waarborgen en borg staan voor onafhankelijke media en een open internet</p> <p><i>Bijvoorbeeld toegang tot informatie en overheidsgegevens, vrije media en een open internet</i></p>	<p>Een geschikt juridisch kader ontwikkelen om de mensenrechten van de meest kwetsbare personen en groepen – onder meer vluchtelingen en intern ontheemden – te beschermen.</p> <p><i>Bijvoorbeeld toegang tot rechtspraak en overheidsdiensten, vrijheid van meningsuiting en informatie voor kwetsbare groepen</i></p>	<p>Een geschikt juridisch kader en adequate nationale beleidsmaatregelen ontwikkelen en toepassen om corruptie te bestrijden</p> <p><i>Bijvoorbeeld corruptie, financieel beheer van de overheid en ontwikkeling van mechanismen om betrokkenen ter verantwoording te roepen</i></p>	<p>Waarborgen dat rechtsinstanties toegankelijk, onpartijdig en onafhankelijk zijn en voor een eerlijke rechtsgang zorgen.</p> <p><i>Bijvoorbeeld besluitvorming op basis van de rechtsstaat zonder discriminatie, voorspelbare en transparante wetgevingsprocessen, handhaving van de wetgeving, toegang tot rechtspraak</i></p>
<p>Vreedzame samenlevingen</p>	<p>Het aantal gewelddadige overlijdens en het aantal slachtoffers van geweld verminderen</p>	<p>De capaciteit en het professionalisme van politie, gerecht en veiligheidsdiensten verbeteren en betere</p>	<p>De illegale verspreiding van handvuurwapens en dodelijke wapens verminderen</p>	<p>De internationale georganiseerde misdaad (onder meer illegale financiële stromen en de handel in drugs, mensen, wilde dieren en natuurlijke rijkdommen)</p>		

		<p>mogelijkheden bieden om deze instanties ter verantwoording te roepen</p> <p><i>Bijvoorbeeld vertrouwen van de bevolking in justitie, politie en veiligheidsdiensten</i></p>	<p><i>Bijvoorbeeld overdracht van wapens en wapenhandel</i></p>	<p>indammen</p> <p><i>Bijvoorbeeld handel en georganiseerde misdaad in verband met drugs, grondstoffen en wilde dieren, illegale financiële stromen en belastingontduiking bestrijden, gestolen goederen opsporen en terugkrijgen</i></p>		
--	--	---	---	--	--	--